

Hodnocení průběhu doktorského studia
(studijní program Filologie, obor Translatologie, 2004-2012)
Mgr. Šárky Timarové

Mgr. Šárka Timarová nastoupila do doktorského studia na Ústavu translatologie FF UK v akademickém roce 2004/2005. Při přípravě podkladů pro hodnocení průběhu jejího doktorského studia jsem si znovu podrobně přečetla všechny zprávy o činnosti, které Š. Timarová pravidelně každoročně předkládala během svého studia, jež se nakonec protáhlo na maximální možnou délku 8 let. Výčet jejích aktivit a dalšího studia hned v prvním roce byl vskutku impozantní: studuje psychologii formou e-learningu na britské University of Derby, dále kognitivní psychologii na britské Open University, metody experimentálního výzkumu, statistiku, navštěvuje letní doktorandskou školu v Saarbrückenu a roční kurz dalšího profesního vzdělávání v oblasti výuky tlumočení atd. Píše také již svůj první článek do odborného časopisu *The Interpreters' Newsletter*. V té době má bydliště v Helsinkách, takže do doktorandských seminářů a akcí na ÚTRL se zapojuje však minimálně. První rok doktorského studia věnuje zejména intenzivní práci na před-disertačních úkolech s důrazem na přesah do souvisejících disciplín tvořících rámec pro výzkum stanoveného jevu a intenzivnímu vzdělávání v oblasti metodiky experimentálního výzkumu. V létě 2005 se pak úspěšně uchází o pracovní místo výzkumné asistentky na Lessius Hogeschool v Antverpách v Belgii, kam se také pak stěhuje. Další roky doktorského studia pracuje a působí již na této překladatelské a tlumočnické škole v Antverpách na plný úvazek a může se tedy plně věnovat výzkumu a svých doktorandským povinnostem. Je vskutku velice aktivní a záběr její činnosti je značný (účast na doktorandských školách – např. Dánsko, Aarhus, semináře pro vyučující tlumočení, letní škola CETRA, roční postgraduální kurz *DEA in Interpreting* na ženevské ETI, publikuje další články v renomovaných odborných časopisech, účastní se pravidelně mezinárodních translatologických konferencí a seminářů). Na druhé straně však má určitý skluz ve skládání povinných atestací na ÚTRL a po dvou letech (2006) se také rozhoduje, že změní zcela téma své disertační práce. Upouští od tématu, jež se mělo zaměřit na výzkum vlivu hranice výpovědi výchozího textu na formulaci cílového produktu a související (syntaktickou) distribuci informací v konsekutivním a simultánním tlumočení. Rozhoduje se pro nové téma, jež vyplynulo z jejího intenzivního úsilí a zaměření předchozích dvou let a týká se pracovní paměti tlumočnicků. Daří se jí s pomocí jejího školitele v Antverpách, prof. Erika Hertoga, najít kompetentní konzultanty z katedry experimentální psychologie na Univerzitě v Gentu a dokončuje tak v roce 2007 návrh empirické studie a připravuje testovací materiály; jejich realizace se však významně zdržuje oproti původnímu plánu. V říjnu 2007 skládá DSZK v Praze a předkládá první teoretickou kapitolu své disertace, konzultuje DP několika studentům na Lessiu i na UTRL a věnuje se i dalším výzkumným projektům (výzkum na téma přijímacích zkoušek – testuje na studentech ÚTRL i Lessius), které úspěšně prezentuje na zahraničních konferencích a výsledky zdárně publikuje. Také zde učí jednu hodinu týdně doplňkový seminář konsekutivního tlumočení. V dalším akademickém roce 2008/2009 nastávají určité metodické problémy s disertací a dochází k odstoupení konzultantů. Doktorandka pak teprve v květnu 2009 dokončuje přípravu studie a začíná sběr dat. Mezitím pokračuje ve vedlejších projektech v oblasti předpokladů pro tlumočení, jež přinášejí velice podnětné výsledky, ale ubírají Š. Timarové soustředění a čas, který by měla věnovat spíše přípravě a psaní své doktorské disertace, na čemž se shodují oba její školitelé. V roce 2009/2010 dokončuje testování tlumočnicků (konečný počet: 28 tlumočnicků - je získán v průběhu akademického roku 2010/2011), sebraná data částečně analyzuje a předběžné výsledky prezentuje na řadě odborných konferencí (Joensuu, Bangor, Terst). V rámci výběru

a hodnocení vhodné metodiky pro měření časového posuvu v tlumočení provádí ještě malou průzkumnou studii zaměřenou na důsledky výběru různých metod pro měření časového posuvu v tlumočení a překladu. Výsledky publikuje v odborné stati.

Na podzim 2010 je na doporučení obou školitelů zahájena příprava smlouvy mezi UK FF a Katolickou univerzitou v Lovani o doktorátu pod dvojitým vedením (cotutelle) a v květnu 2011 je tato smlouva úspěšně podepsána.

Poslední akademický rok 2011/2012 je věnován psaní disertace, jež byla úspěšně odevzdána přesně v termínu (březen 2012). V letním semestru 2011/2012 Š. Timarová také pravidelně jezdí učit (1x za 14 dní) do Prahy na Ústav translatologie *Teorii tlumočení a Metody výzkumné práce* v nově akreditovaném navazujícím magisterském studijním programu *Tlumočnictví*. Oba tyto nově koncipované kurzy obsahově a metodicky připravila právě sama doktorandka.

Po celou dobu doktorského studia byla Š. Timarová v pravidelném kontaktu se svou školitelkou (elektronické ale i pravidelné osobní konzultace v Bruselu a v Praze) a tak dnes s potěšením mohu jako její školitelka konstatovat, že Šárka Timarová v průběhu svého studia odborně i vědecky dozrála a že její disertační práce „*Working memory in conference simultaneous interpreting*“ (178 stran) je metodologicky naprosto čistá a systematická, že doktorandka projevuje široký rozhled a tvůrčí erudici – přehled stavu a propracovanost teoretických východisek je komplexní a vychází jak z klasických tak i z nejnovějších publikací. Celkové zpracování disertace je vsutku vysoce hodnotné, jednotlivé kapitoly a části na sebe jasně a logicky navazují. Předkládaná disertační práce je u nás první empirickou studií, v níž se prokázala souvislost mezi pracovní pamětí profesionálních tlumočnicků a jejich výkonem v simultánním tlumočení. Tato souvislost byla prokázána na úrovni jednotlivých funkcí pracovní paměti a konkrétních dílčích procesů v tlumočení. Z hlediska vývoje modelů a teorií procesu tlumočení výsledky Š. Timarové empiricky podporují zaměření na řízení pozornosti spíše než na paměťovou složku. Další výzkum může zjištění a výsledky této studie ještě prohloubit v celé řadě směrů. Doktorandka zdůrazňuje zejména zaměření na vliv věku na tlumočení, souvislost mezi individuální skladbou vrozených duševních procesů a individuálním stylem tlumočení a také využití výsledků při přípravě tlumočnicků.

Disertační práci hodnotím jako mimořádně zdařilou a přínosnou a doporučuji k obhajobě.

Po úspěšném průběhu obhajoby navrhuji, aby byla Mgr. Šárce Timarové udělena vědecko-akademická hodnost „*Philosophiae doctor*“ (*PhD*) ve studijním programu Filologie a studijním oboru Translatologie.

Praha 22.5.2012

Prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.
školitelka
Ústav translatologie FF UK Praha